

לשוננו

כתב עת לחקר הלשון העברית והתחומים הסמוכים לה
כרך חמישים, חוברת שלישית ורביעית
ניסן-תמוז ה' תשמ"ו

ר פ י ז ר

לאירית, לתהילה, לתמר ולסמדר

מאורות נתן לר' יעקב ספיר

(פתי"ד 729 JTS L)

את כתב היד 'מאורות נתן' גילה הפרופ' משה גושן-גוטשטיין בספריית הסמינר התאולוגי בניו יורק. הוא תיאר אותו בכתב העת "טקסטוס"¹. נביא בכאן רק נקודות מעטות בקיצור, מתוך הנחה שאין קושי למצוא את המאמר ולעיין בו.
כתב היד כולל כ-550 שאלות, ששלח ר' יעקב ספיר בשנת ה'תרי"ז² מירושלים לארם-צובה, על ידי ר' יעקב זאב ברלין, בעניין נוסח תיבות ב"כתר ארם-צובה"³ בכתבי, בניקוד ובטעמים, מהתורה, מההפטרות³ וממגילת אסתר, וענה לו משם מנשה סיתהון לאחר שבדק בגוף הכתר.
כה"י שלפנינו אינו מידו של ר"י ספיר. לפנינו העתקה של אלמוני, ועלינו להביא זאת בחשבון בבואנו לבחון אותה: אין הקפדה על דיוק ההעתקה מהמקרא, במלא וחסר, בניקוד ובטעמים ולפעמים אף בעיצורים. ניקוד המלה שעליה מוסבה השאלה אינו בהכרח מלא, ולפעמים מנוקדת ההברה המסופקת בלבד, לאות שבה מצוי הספק. במקרים כאלה אף חסרה לפעמים השאלה, משום שהיא משתמעת מאליה. לפעמים הוא קורא לטעם "מתג" וכיו"ב. מסרתי את נוסח פתי"ד כמות שהוא.

לפעמים מוצגת שאלה ונעדרת התשובה. ניתן להניח ברוב המקומות, שהשתיקה כהודאה דמיא, והתשובה — למעשה — חיובית.
השאלות מספר בראשית ומספר שמות נדפסו ב"הלבנון" שנה א', גיליונות מס' 3, 4, 5, 11, ובנספח הבאנו את השינויים שבין מ"ג (מאורות נתן) לבין "הלבנון".
כאמור, ידוע שהפרופ' גושן גילה את כה"י⁴, אך נראה שחכם ירושלמי אחר

1. מס' 2, עמ' 53 ואילך.

2. 1857.

3. מראי המקומות בתורה ובמגילת אסתר — מהמקור, וכן ציון הפרשות. לפעמים חוזר שם הפרשה פעם שנייה (בגון: פרשת וישלח), וזאת במקרה שהמעתיק עבר לדף חדש באמצע הפרשה. מראי המקומות בהפטרות לא סומנו במקור ונוספו מידי.

4. בתצלום שפרסם ב"טקסטוס" מס' 2 נמחקו פרטים אחדים, ועובדה זו מסבירה את השינויים שבין תצלום זה לבין הנדפס כאן.

ראה את מ"נ לפניו. בחומש 'מאור עינים', ספר בראשית, שהיה שייך לר' אליעזר אלינר ז"ל⁵ מצאתי הערות הפתובות בעט ציפורן⁶ על הגיליון, והפוחחות פולן בראשי התיבות: כ"ת (כתר תורה). הערות אלה הן הגהות על נוסח החומש, והן מתאימות בכל מקום לנוסח הפתח על-פי מ"נ. ניתן היה לשער שאלנר העתיק את ההערות מתוך "הלבנון", אך במקום אחד שבו חלוקים זה על זה מ"נ ו"הלבנון"⁷ תפס אלינר את גרסת מ"נ; זאת ועוד, בחמישה מקומות בהפטרות העיר אלינר⁸, אף-על-פי שב"הלבנון" לא נדפסה שום הערה מההפטרות. מפל מקום, ציינתי עובדה זו בשל ערכה ההיסטורי, אך אין נפקא מינה כלל מי ראה ראשון את מ"נ; זאת ועוד, גושן הוא בלא ספק הראשון שהבחין בחשיבותו של כה"י, לעומת אלינר, שפכל הנראה לא הפיר בחשיבותו.

החל מהרגע שבו הובא הפתח ארצה, נעשו מאמצים בלתי פוסקים לאתר את החלקים החסרים, ומפאן נובעת חשיבות פרסום מ"נ; כ-80% מהשאלות לקוחים מחלקי הכתר שאינם בידינו היום. והרי פירוט מספרי השאלות הלקוחות מהחלקים החסרים⁹:

תורה: מס' 1-383.

הפטרות: מס' 401, 402, 406, 462, 463, 465, 466, 476, 477.

אסתר: מס' 507-543.

ובסה"כ 422 שאלות מהחלקים החסרים, מתוך ס"כ 543 שאלות.

בעניין בדיקת אמינות התשובות הציע גושן להשוות את התשובות מהחלקים הקיימים לנוסח הפתח עצמו. הוא עצמו ערך השוואה כזו בהפטרות של בראשית ושמות ולא מצא שום אי-התאמה; בדיקה פוללת מראה שיש מקום אחד שבו נוסח הפתח שונה מהתשובה¹⁰.

המקורות ששימשו בסיס לשאלותיו של ספיר הם: ד, את, מש, תס, תא, ע, מע

(ראה להלן, רשימת המקורות)¹¹.

שאלותיו של ספיר נובעות בדרך כלל ממחלוקות שבין המקורות הללו, וכדי

5. נמצא עתה בידי הרב מרדכי בריאר.

6. הכתב נראה ישן, לא מהשנים האחרונות.

7. בר' ג, יז. ראה מאמרו הנ"ל של גושן, עמ' 55.

8. מס' 394, 397, 401, 403, 405.

9. התצלום שפרסם ויקס בתחילה ספרו על טעמי כ"א ספרים פולל חלקים מהפתח

ובהם פסוקים שעליהם נשאלו השאלות מס' 49-51; תצלום הדף מהפתח שפרסם

ב"טקסטוס" מס' 5, עמ' 58, פולל חלקים מהפתח ובהם פסוקים שעליהם נשאלו השאלות מס'

336-340.

10. ראה מס' 492.

11. ייתכן שהיה לפני ספיר מקור נוסף שעליו לא עמדתי, שהרי במקומות אחדים לא

מובן מדוע בחר לשאול דוקא על חיבה מסוימת.

להבין מניין נבעה השאלה הבאתי בהערות בכל מקום את נוסח המקורות הללו¹². במקומות שיש ביניהם מחלוקת לא הערתי דבר; במקום שאין מחלוקת¹³ ניסיתי להסביר ממה נבעה השאלה: כתיב, ניקוד או הטעמה זרים וכד'. במקומות אחדים לא מצאתי את הבסיס לשאלה, וזאת ציינתי במקום. לעתים רחוקות הבאתי חילופי נוסחאות מתנ"ך גינצבורג.

בחילופי הנוסחאות הבאתי גם את נוסחאות פתבי היד הקדומים¹⁴. מטרת הבאת הנוסחאות היא סקירה במבט אחד של מקום הכתר בין חבריו¹⁵. הבאתי עוד את נוסח התנ"ך מהד' הרב ברויאר, המבוסס על הכתר ועל פתבי היד הקרובים לו, שהמחבר השלים בשיטחו את המקומות החסרים בכתר¹⁶.

רצוני להודות לספריית הסמינר התאולוגי בניו יורק על הרשות לפרסם את כתב היד ולד"ר שי כהן. תודה מיוחדת לפרופ' ישראל ייבין שהסכים לעבור על העבודה והעיר הערות נחוצות ומועילות¹⁷.

-
12. מכיון שמ"ש ורש"ד מביאים את א"ת כמעט בכל מקום, לא הבאתי את דבריו אלא במקום הצורך.
13. ואפילו יש נוסחים אחרים במקורות הקדומים — שאף את נוסחאותיהם הבאתי, ועל כך ראה בהמשך — אלא שאותם לא ראה ספיר.
14. ראה פירוטם להלן, רשימת המקורות.
15. לטובת המעיין המשוה את נוסח הכתר לנוסח שאר המקורות פדאי לציין שהכתר מרבה מאוד בסימון חטפים באותיות לא גרוניות.
16. יש לציין שהמהדיר לא העתיק את נוסח הכתר, וסטה ממנו, במיוחד בעניין סימון החטפים באותיות לא גרוניות (פלומר, ציין שוא ולא חטף. ראה על כך פסוף פרך כחובים, עמ' שצט). ועוד יש לדעת, שבניגוד למקורות הקדומים, נוהגים דפוסי המקרא המאוחרים לציין געיה קלה בכל מקום שבו היא ראויה לבוא (געיה קלה היא געיה הבאה בהברה פתוחה לפני שוא נע או חטף או תנועה בלתי מוטעמת).
17. הסימן = המופיע בחילופי הנוסחאות פירושו שנוסח המקורות המובאים לפניו שווה לנוסח הכתר על-פי "מאורות נתן".

רשימת המקורות שבחילופי הנוסחאות

- א; א"ת — אור תורה לר' מנחם דילונזאנו, בתוך "שתי ידות", ויניציאה שע"ת.
 ב — כ"י המוזיאון הבריטי Or.4445 (מבר' לט, כ עד דב' א, לג).
 בר — תנ"ך מהד' הרב מרדכי ברויאר, ירושלים תשל"ז-תשמ"ב.
 ג — מק"ג דפוס ויניציאה רפ"ד-רפ"ו.
 ל — כ"י לנינגרד B19A, על כל המקרא.
 ל³ — כ"י לנינגרד, פירקוביץ ב, 10 (מבר' יא, כט עד דב' א, טו).
 ל⁸ — כ"י לנינגרד, פירקוביץ ב, 225 (פרקים אחדים מנביאים אחרונים).
 ל¹⁶ — כ"י לנינגרד, פירקוביץ א, 85 (שמות כט, לו עד סוף התורה).
 ל¹⁷ — כ"י לנינגרד, פירקוביץ א, 80 (יהו' ט, א עד ש"ב ו, ט).
 מע — חומש 'מאור עינים' לרו"ה, רעדלהיים תקע"ח (כולל מגילת אסתר מאירת עינים, רעדלהיים תקפ"ה).
 מש; מ"ש — מנחת שי לר' ידידיה שלמה נורצי, במק"ג הוצאת פרדס, תל-אביב תשי"ט.
 ע — 'עין הקורא' לר' יקותיאל הנקדן בר יהודה (יהב"י), בתוך חומש 'מאור עינים' לרו"ה.
 ק — כ"י הנביאים מקאהיר (נביאים ראשונים ואחרונים).
 ש — כ"י ירושלים, בית הספרים הלאומי, 5702,24° (לשעבר כ"י ששון 507; מבר' ט, כו עד סוף התורה).
 ש' — כ"י ששון 1053, (מבר' זא, ב עד סוף המקרא).
 תא — חומש 'תורת האלהים' לרו"ה, עם 'שום שכל' ו'מפורש' (מתחילת התורה עד בר' מג, טז), אופיבאך תקנ"ז.
 תס — 'תיקון סופרים' לר' שלמה דובנא, בתוך חומש 'דרך סלולה', פיורדא תקפ"ד (תורה, בלי הפטרות ובלי מגילת אסתר).

רשימת הקיצורים

- ברויאר: פתר ארם-צובה והנוסח המקובל של המקרא, מאת הרב מרדכי ברויאר, ירושלים תשל"ז.
 גינצ', המסורה: המסורה על-פי פתבי יד עתיקים, מאת כ"ד גינצבורג, לונדון תר"מ (הציטוט ע"פ האות ומס' הרשימה).
 דה"ט — דותן: דקדוקי הטעמים לר' אהרן בן משה בן משה בן אשר, מהד' אהרן דותן, ירושלים תשכ"ז.
 ייבין: פתר ארם-צובה, ניקודו וטעמיו, מאת ישראל ייבין, ירושלים תשכ"ט.
 שו"ש: 'שום שכל' לרו"ה, בחומש 'תורת האלהים', אופיבאך תקנ"ז.

ד - נתג יצ
 חלפי פ
 היות

ראשי תיבות וסימנים

אה"ע: אבן העזר
 או"ה: אמר וולף היידנהיים
 או"ת: אור תורה (לר' מנחם דילונזאנו)
 א"כ: אינו פן
 ב"א: בן אשר
 ב"ט: ב' טעמים
 ב"נ: בן נפתלי
 גינצ': ראה רשימת הקיצורים
 גר"א: הגאון ר' אליהו (הגאון מוילנה)
 דה"ט: דקדוקי הטעמים
 דה"ט — דותן: ראה רשימת הקיצורים
 ד"ק: דגש קל
 ז"ג: זקף גדול
 ז"ק: זקף קטן
 חד"ח: חסר דחסר
 חד"מ: חסר דמלא
 ח"ו; ח"י: חסר וי"ו / יו"ד
 חו"ק; חי"ק: חסר וי"ו / יו"ד קדמאה
 חו"ת; חי"ת: חסר וי"ו / יו"ד תנינא
 ח"ג: חמש נקודות
 חס"ו; חס"י: חסר וי"ו / יו"ד
 ח"פ: חטף פתח
 ח"ק: חטף קמץ
 י"ס: יש ספרים
 כ': פתיב
 כ"ו; כ"י: פתיב וי"ו; פתיב יו"ד
 כ"כ: פתיב פן; פן פתיב
 כמ"ש: פמנחת שי
 ל"כ: לא כן
 מ"ב: משאת בנימין
 מד"ח: מלא דחסר
 מד"מ: מלא דמלא
 מ"ו; מל"ו; מ"י; מל"י: מלא וי"ו; מלא יו"ד

מלדמ"ל: מלא דמלא
 מ"נ: מאורות נתן
 מס"ג: מסורה גדולה
 מס"ק: מסורה קטנה
 נמס"ע: נמסר עליו
 ס"א: ספרים אחרים; סברה אחרת
 פ"ק: פשטא קטן (מחיגה בזוקף)
 ק': קרי
 קדוא"ז: קדמא ואזלא
 ק"ו: ק"י: קרי וי"ו; קרי יו"ד
 ק"ח: קמץ חטוף
 רו"ה: רוו"ה: ר' וולף היידנהיים
 רמ"נ: ר' מאיר נחמד
 רש"ד: ר' שלמה דובנא
 שו"ש: שום שכל (ראה רשימת הקיצורים)
 ש"נ: ששנ"ק: שש נקודות
 ת"ס: תיקון סופרים לר' שלמה דובנא
 ת"ק: תנועה קטנה; תנועה קלה
 ? : הקריאה בספק או שהדעה המובעת מסופקת

בעוה"י ז"ך שבט, שנת תזרח לפ"ק, בתוככי ירושלים עה"ק תבנה ותכונן בני"א:

מאורות נתן

אשר האיר על עבר פני יעקב במוהרר נתן הלוי ספיר איש ירושלים הגהות אמטיות מנוגה זיו טהרת הקדש ספר התנ"ך הקדוש אשר בארם צובא הנקרא כתר תורה: וזה ענינו ומהותו,

בבית הכנסת הגדולה של ארם צובא, בכניסת המערה, יש ארגז אחד אשר מונחים בו כתרה של תורה, וכך קוראים בשם כת"ר ויש שם שלשה חומשים כתובים על קלף, ואחד מהם כתוב בו גם התרגום על כל פסוק, והכתב שלו נפלא, והשני כתב פשוט, וכולם נכתבים בציצים ופרחים, ומוזהבין בראשיתן וסופן, ובין כל ספר ומגילה. והמסורות על הגליונות במיני צבעונים וכעין מקלעט ושרשרות עגולים וכדורים, ועל כל אחד יש פרט¹ יותר מת"ק שנה, ויש עוד אחד כתוב כנוצר תנ"ך שלם, והוא העיקר, ובפתיחתן כתוב בזה הלשון קדש לה", על ישראל הרבנים השוכנים בעיר הקדש לא ימכר ולא יגאל לעולם ולעולמי עולמים, ולמטה בזה העמוד כתוב בלשון ערבי "אנתקל בתכם אל אפת כאק² מן נהם³* ירושלים עיר הקדש (לוקח ברשות משבי ירושלים) תבנה ותכונן" לקהל מצרים לכניסת ירושלים³ תבנה ותכונן בחיי ישראל ברוך שומרו וארור גונבו וארור מוכרו וארור ממשכנו לא ימכר ולא יגאל ועד⁴: ואח"כ מתחילין כללי הנקודות והטעמים בצחות ההגיון ואח"כ תורה נביאים וכתובים עם כל נקודותיהן וטעמיהן פתוחות וסתומות הכל כאשר לכל, וסופו מוכיח על תחילתו, והא לך מה שכתוב בסופן וז"ל זה המצחף השלם של עשרים וארבע ספרים, שכתב אותו מרנא ורבנא שלמה הנודע בן בויאעא, הסופר המהיר רוח ה' תניחנו, וניקד ומסר אותו באר היטב המלמד הגדול החכם הנבון אדון הסופרים ואבי החכמים וראש המלמדים המהיר במעשיו המבין במפעליו היחיד בדורותיו מר רב אהרן בן מר רב אשר תהי נפשו צרורה בצרור החיים עם הנביאים והצדיקים

1. תאריך.

2. לפי הנשיא המנות יצחק בן צבי (מחקרים בכתר ארם צובה, ירושלים תש"ך, עמ'

ט, הע' 25) צ"ל אלאפתיכאך.

*2. קרא: נהב?

3. צ"ל ירושלים.

4. בהערת ר' מאיר נחמד (להלן רמ"ג): לעד ולעולמי עולמים (מאמר חקירה על...

כתר ארם צובה, תרצ"ג). על רמ"ג ראה ספרו של אמנון שמוש "הפותר" (ירושלים תשמ"ז)

עמ' 56, עמ' 89 ואילך.

*4. 8"3 1010.

והחסידיים הקדיש אותו השר הגדול האדיר האביר מרנא ורבנא ישראל תפארת כל ישראל החכם והגבון החסיד השר הנדיב ירום ה' דגלו ויציץ נזרו ויגביה עוון ממדינת בצרה בן מר רב שמחה בן מר רב סעדי' בן מר רב אפרים, רוח ה' תניחם לירושלם עיר הקדש עם זרע ישראל קהלות יעקב עדת ישורון בעלי המדע סגולת החכמים השוכנים בהר ציון, אלקי' יכונני' עד עולם סלה, קדש לה' לא ימכר ולא יגאל על מנת שלא יצא מחחת ידי שני הנשיאים הגדולים כבוד גדולת קדושת הוד והדר הנשיא יאשיהו והנשיא יחזקיהו בני כבוד גדולת קדושת הנשיא דוד בן הנשיא בועזח⁵ נפשם צרורה בצרור החיים בגן עדן תחת עץ החיים, כדי שיוציאוהו אל הישיבות⁶ והקהלות שבעיר הקדש בשלשה רגלים חג המצות וחג השבועות וחג הסוכות לקרות בו ולהתבונן וללמד ממנו כל אשר יחפצו ויבחרו ואם יראו⁷ שני הנשיאים הגדולים מר רב יאשיהו ויחזקיהו יחיים צורם בדרך ההצלחה שיפקדו אותו עם שני אנשים צדיקים ונבונים וידועים יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע יעשו בחכמתם ובחוקתם, ואם יחפוץ מכל ישראל⁸ מבעלי הבנה מהרבנים בכל ימות השנה לראות בו דבר יתיר או חסר או סתור או סדור או סתום או פתוח או טעם מהטעמים האלו יוציאוהו אליו לראות ולהשכיל ולהבין לא לקרות ולדרוש ויושיבוהו למקומו ולא תגע בו איש⁹ אין בו אמונה, וה" אלקי ישראל ישים אותו סימן טוב סימן ברכה עליו ועל זרעו ועל כל ישראל ויתקיים עליו מקרא שכתוב, כי אצוק מים על צמא ונוחלים על יבשה אצוק רוחי על זרעך וברכתי על צאצאיך וצמחו בבין חציר כערבים על יבלי מים זה יאמר לה" אני זה יקרא בשם יעקב וזה יכתוב ידו לה' ובשם ישראל יכנה, וכל הברכות האמורות בו יחולו ויבאו ויאתו ויאגורו¹⁰ עליו ועל זרעו ועל כל הנלוים אליו ועל כל מי ישמע ויאזין ויקשיב ויעשה כדברים האלה ולא יחליפם ולא ימירם לעולם ולעולמי עולמים ברוך ה' לעולם אמן ואמן! עכ"ל אות באות:

מאלה הדברים נראה ונבין כי נכתב עודנו בזמן הבית כשהיו ישראל על אדמתם ואחר חורבנה בעו"ה הובאה למצרים (וכמו שכותב הרמב"ם בחבורו בה' ס"ת שהגיה ס"ת שלם ממנה) ואחר זמן הובאה לארם צובא, ואיך שהוא עליו יש לסמוך בודאי מכל שארי הכ"י וספרי הדפוס אשר לא ימלטו משגיאות וממנו הועתק ההגהות הללו אשר בצד שמאל הנרשם כן או לא כן. ועיניך שים עליו ומני' לא תזוע כי ממנו תוצאות הנוסחאות האמתיות בקבלתם הנאמנה לבעלי המסורה אשר ספרו ומנו כל חיבה ואות נכתיבתה מסני מפי הגבורה. וגם פה ירושלם עה"ק ת"ו מצאתי ראיתי

5 צ"ל בעו, תהא.

6 בהעתקת רמ"נ: המושבות.

7 ירצו.

8 בהעתקת רמ"נ: ואם יחפוץ איש מכל זרע ישראל.

9 בהעתקת רמ"נ: וישיבוהו למקומו וישמרוהו ולא יתפרד בו איש וכי.

10 בהעתקת רמ"נ: ויאמרו.

במדרש הקראים שיש להם תנ"ך שלם שקוראים בו בשבתות, עשוי ונכתב כדמות הזה בגדלו וצידו, ועברתי על בתריו כמה פעמים מראשו לסופו, והוא ישן נושן כאלף שנים. ומצאתי אותו נאמן בכל דבריו, וגם הוא מסור ומדויק בכל הפרטים והיפויים ומזוהב בראשיתו ומהקדמה שלו ניכר כי אדם גדול כתבו ומקובל לה' קדש, ואין כאן מקום להעתיק הקדמתו אחרי הדברים של מעלה, אולם זאת ראיתי כי גם הוא מכוון בכל הנוסחאות של הכת"ר הנ"ל, ואין שנוי וחילוף כלל, ע"כ אני סומך עליהם נגד כל ספרי הדפוס וכ"י אחרים, ולמען זכות את הרבים הנני מעתיק זאת ושולח על פני חוצות, והרוצה להנות מאור בהיר תורת אמת, הנה מאורות נתן.

נוסחת או"ת, מ"ש, ות"ס רש"ד ורו"ה נוסחת המ"י פתר תורה של בן-אשר:
בראשית

אינו כן אלא מונח	מקף	יהי-אור	ג	א	1
כן	מתג	תדשא	יא		2
כן	רביע	דשא	"		3
אינו כן אלא	מתג ושוא לבד	ולתבדיל	יח		4
הלמד בח"פ					
כן ומתג בראו	ח"פ	וזהב	יב	ב	5
כן	קמץ	צלע	כב		6
אינו כן אלא במקף	טפחא	פן תמותון	ג	ג	7
א"כ אלא במקף	מונח	כי שמעת	יז		8
כן	ח"פ	תאכלנה	"		9
כן	מלעיל	אתה	יט		10
כן	מרכא	הביא	ד	ד	11
א"כ אלא חסר	מלא ויו	מנשוא	יג		12
כן	מלעיל וצרויין	וצא	טז		13
כן אבל בלי מתג	מלעיל	האונה	כג		14
והא" בשוא לבד					
השי"ן במתג		שת לי	כד		15
יוד קדמאה במתג		ויהיו	ה (ג) [ד]		16
כן	תרי טעמי	זו	כט		17
כן	כולו פתח	בשגם	ג	ו	18
	נח				
כן בכל בנין התפעל	מתג וסגול	התהלך	ט		19
א"כ אלא צרי	סגול	וכלנה	י	י	20
כן ונמסר עליו לית	קמץ	שרי	כט	יא	21
כן	בויו	ולד	ל		22
כן	מקף וסגול	ואת-לוט	לא		23
	לך לך				
	שוא נע ותיבה	כל ביקתאל	ח	יב	24
	אחת עיין מ"ב				
א"כ אלא שני תיבות	והגר"א באה"ע				
כן	חביר	כי אשה	יא		25

26	יג	טז	גם-זרעך	מקף ומתג	כן ואין מתג בז"
27	יד	א	כדורלעמר	חדא מלה	כן
28		ו	בְּהַרְרָם	מתג	אין בה מתג
29		[ה]"	בְּשׁוּה	צרי	כן
30		י	הָרָה	צרי	א"כ אלא בסגול
31		כג	ועד שרוך	מונח	כן
32	טו	טז	כי לא שלם	דרגא תביר	כן
וירא					
33	יה	ח	והוא עומד	בקדמא	א"כ אלא במקף ומתג בה"א
34		יה	הינן יהיה	דרגא תביר	כן
35	יח	כא	אֲרָדָה	ח"פ	כן
36	יט	ב	הָנָה נא	סגול	כן
37		כא	הַפְּכִי	דגש	כן
38	(כד)	[כג]	צְעֵרָה	מלעיל	כן
39	כ	טז	וְאֶת-כֹּל	סגול	א"כ אלא צרי ומרכא
40	כא	ט	מְצַחֵק	סגול	א"כ אלא צרי
41		טו	הַחֲמַת	שש נקודות	א"כ אלא החית בצרי
42	כב	יג	נֶאֱחָז בְּסִבְךָ	שניהם (ג) נפתחין	כן והסמך בדגש
43		ח	אֲלֵדִים	זקף גדול	א"כ אלא בגרשיים
חיי שרה					
44	כג	ט	וַיִּתֵּן לִי	רביע	כן אבל יוד בלי מתג
45	כד	כא	מח"יש לדעת	שניהם בז"ג	א"כ אלא לדעת ברביע
תולדת					
46	כו	ח	כִּי אֲרֹכּוּ	מקף	א"כ אלא במונח
47		טו	וַיִּמְלְאוּם	רפה	כן והואו בלי מתג
48		כט	אִם תַּעֲשֶׂה	צרי	כן
49	כז	כא	נֶאֱמֹשֶׁךְ	רפה	כן
50		כה	וַיָּבֵא לוֹ	מלעיל	כן
51		כו	וַיִּשְׁקָה	ח"פ	א"כ אלא בשוא לבד ואין מתג בואו
52		לג	נֶאֱכַל	מלרע	כן
53		לח	הַבְּרָכָה	ח"פ	כן

54	כח	ב	בַּפְּנֵיהָ	מונח ומתג	כן
55		ו	בְּכַרְכוֹ	ח"פ	כן
56		ט	מִחֲלַת	פתוח	א"כ אלא קמץ המם כא"ת ומ"ש
ויצא					
57		י	באר שֶׁבַע	קמץ	כן
58	כט	ח	וּגְלוֹ	ח"פ	כן
59	ל	לח	פִּצֵּל	צרי	כן
60		"	בְּשִׁקְחוֹת	ח"פ	כן
61	מא	מא	לִיחֻמְנָה	מתג וח"פ וסגול	א"כ אלא בלי מתג והחית בשוא לבד והמם בצרי וכמ"ש
62	לא	א	וישמע	רביע	כן
63		כו	וְאֶשְׁלַחְךָ	קמץ	כן
64		מו	שֶׁהֲדוּתָא	קמץ	כן
65		נ	תְּעַנֶּה	סגול	כן
66		נב	וְאִם אֵתָּה	מלרע	כן
וישלה					
67	לב	יא	קִטְנֹתֵי	רביע	א"כ אלא בגריש
68		"	בְּמִקְלֵי	רפויין	כן דלא כר"מ הנקדן
69		יח	יִפְגְּשֶׁךָ	מתג ורפה	כן
70	לד	יא	וְאֶשְׁרַח תְּאֵמְרוּ	מרכא	כן ואין מתג בואו
71	לה	ב	בְּתוֹכְכֶם	ח"פ	כן
וישלה					
72	לה	כב	הַשְּׁנֵי טַעֲמִים שֶׁל	כל הפסוק הזה	הכל מכוון וכחק(?)
וישב					
73	לו	לב	הֲכֵר נָא	גרשיים	א"כ אלא ברביע
74	לח	יב	גִּזְזִי	ח"פ	כן
75	לט	טו	וְיֵהִי כְשִׁמְעוּ	רפה	כן
76		"	בְּגֵדוֹ	כולס רפויין	כן
77	מ	א	לְאֲדֹנֵיהֶם	האלף בח"פ	כן, שלא כרין
78		ז	בְּמִשְׁמַר	רפה	כן

מקץ					
אכ אלא במקף	מונח	יט	והנה שבע	מא	79
ומתג בשי"ן כמ"ש		לג	ירא		80
א"כ אלא בסגול	צרי	מה	פוטי פרע		81
ונמסר על ה'	ב מלות בלי מקף	נ	יולד		82
כן ומסר עליו	קמץ	א	תתראו	מב	83
תרתין מלין	מלרע	יב	המושב	מג	84
א"כ אלא בפתח	פתח	כא	ונפתחה		85
ומסר עליו מבחוץ פתח	תיו שוא לבד	כו	ויביאו		86
כן	א דגושה				
א"כ אלא בקמץ					
ונמסר עליו ג"					
כן					
כן ונמסר עליו					
ב דגשין					
ויקש ויגש					
כן אבל יש לנו	צרי ומקף	יט	הישלכם	מד	87
בסגול שמלה שאחריה מלעיל		ה	למחיה	מה	88
כן	מתג	ה	בעגלות	מו	89
כן	קמץ				
	ויחי				
א"כ אלא בצרי	סגול	ט	ואברכם	מח	90
כא"ת ומ"ש		כ	קף		91
א"כ אלא ברביע	גרשיים	כב	ואני		92
א"כ אלא בגרשיים	רביע	כה	נרחם	[מט]	93
כן	ר"קמץ	כו	ויישם	[נ]	94
כן	חירק				
	שמות				
כן אבל רפה	מתג	י	נתחכמה לו	א	95
כי אין דין אתי					
מרחיק במתגים					
צדי בדגש והפא רפה כן		ג	הצפינו	ב	96
א"כ אלא בשוא לבד	ח"פ	יז	ויגןשום		97

וארא

	מלרע	וסכרו	ח	ח(ז)	98
קן		הַצְפִּיּוֹת	"		99
א"כ אלא בח"פ כולהון	שוא לבד	הַרְוֵתָהּ	יא		100
א"כ אלא בח"פ	למד השרש במתג	לאַדְיִכֶם	כא		101
אין בה שום מתג	מתג ומונח	מִמְחֶרֶת	ו	ט	102
מם תנינא בלי מונח	תלישא [גדון] לה	אֲשֶׁר	כד		103
קן					
	בא				
קן	רביע	לא כֵן	יא	י	104
	במקף	לכּוּנָא	["]		105
קן	חד יוד	ובזקנינו	ט		106
קן	חסר יוד	ובבנותנו	"		107
	בא				
קן	מרכא תביר	שֶׁהַתְּמִים	ה	יב	108
קן ונמסר עליו	מלעיל	רְכָכָה	[יא]		109
ב יהיי נעור					
א"כ אלא קדמאה	וכן כל בתים מתג	הבתים	יג		110
במונח וז"ק ובתראה במתג					
א"כ אלא רפה כמשפטו	דגש בשין	תשביתו שֵׁאוּר	טו		111
קן	מתג	מְשָׁכוּ	כא		112
קן	ד"ק	בְּנִגְפוּ	כז		113
קן	פתח	לכּד	לז		114
קן	רפה	ועשה פֶסַח	מח		115
אין כאן קרי וכתיב	יש נוסח ובאך	והיה כי יבאך	יא	יג	116
קן	כתיב בואו				
	רביע	בחזק יד	יד		117
	בשלח				
קן	חסר ויו ורפה	וחמשים	יח		118
א"כ אלא במקף	מונח	את לֵב	ד	יד	119
קן	רביע	ויחזק ה	ח		120
קן ובגע"א	ח"פ	הַמְבִּלִי	יא		121
קן	מונח ומרכא	מוֹנֵר טוֹב	יב		122
		כי			
מתג וכל בנין התפעל כן	מתג מלעיל	הַתִּיצְבוּ	יג		123
א"כ אלא המתג בשי"ן		יִשִּׁיר	א	טו	124

	הלמד רפה	אשירה לָה	"	125
כן	ח"פ	וארמָּנהו	ב	126
כן	מונח	נְעַרְמו	ח	127
כן	ח"פ	צָלְלו	י	128
כן	השני דגוש	מי כמכה	יא	129
כן	דגושים	ידמו כאבן	טז	130
כן	דגש בקוף	מקדש	יז	131
כן	ח"פ	כֻּנְנו	"	132
א"כ אלא מלרע	המתג מלעיל	קרא שמה	כג	133
כן	מתג	מָּאנתם	כח	134 [טז]
כן	מתג	אָּכלו	[לה]	135 (לו)
כן	חמש נקודות	זָּכַר	יד	136 יז
לא כן אלא חדא	שתי מלות	כס יה	טז	137
מלה וסמך בשוא				
ומפיק בהא כרד"ק				

	יתרו			
א"כ אלא רביע	פ"ק	אל־המדבֵּר	ה	138 יח
בלא פשטא				
כן	שוא ודגש	וַיִּחַד	ט	139
כן	מלרע	זָּדו	יא	140
א"כ רק מתג לבד	מתג ומונח	מְּמַחַרַח	יג	141
כן	זקף גדול	גם אַתָּה	יח	142
	יתרו			
כן	מלרע	ישפטו	יח (יז)[כו]	143
כן	צרי ומ"י	ותגיד	ג	144 יט
שבעשרת הדברות עיין בסוף הקונטרס		חלופי הטעמים		145
לא כן אלא צרי	סגול	דבֵּר־אתה	כ (טז)[טו]	146

משפטים

כן	פ"ק	ובשבעֶת	ב	147 כא
כן	מתג	יקח ל[ו]	י	148
כן	צרי	והתהלך	יט	149
כן	פתח	יקם	כא	150
כן	חסר יוד קדמאה	בפללים	כב	151
כן	שניהם קמוצין	יָּנַח	לא	152

153	לו	שׁוּר נִגַּח	מוֹנָה וּמְרַכָּא	כֵּן
154	לה	וּכִי יִגַּף שׁוּר	מְרַכָּא תְּבִיר	ל"כ אלא דרגא תביר
155	לוז	יִגְנֹב	חֶלֶם	כֵּן
156	כב	ח	תְּלִישָׁא גְדוּלָה	כֵּן
157	"	דְּבַר־שְׁנִיחָם	מִקָּף	כֵּן
158	(כ) [יט]	יִתְרָם	קִמְצָן	כֵּן
159	כב	עֲנָה תַעֲנָה	צְרִי וּסְגוּל	כֵּן וּמְסַר עֲלֵיהֶם "לב"
160	כד	תְּשִׁימוֹן	מִלָּא דְּמִלָּא	כֵּן
161	כג	ב	חֶסֶר יוֹד	כֵּן
162	יג	לא יִשְׁמַע	בְּלֵא וְאוּ וְלֵא	כֵּן
163	טו	צוּיִתְךָ	חֶסֶר יוֹד תְּנִינָא	כֵּן
164	כב	צִרְרִיךְ	חֶטֶף פֶּתַח	כֵּן
165	כא	תִּמְרָ	צְרִי וּדְגֵשׁ	כֵּן (תְּרוּיָהוֹן)
166	כט	אֲגַרְשָׁנוּ	ח"פ	כֵּן [תְּרוּיָהוֹן]

תְּרוּמָה

167	כה	כב	את כל אשר	בלא ואו	כֵּן „ עֵיךְ רִשׁ"י
168	לא	לא	תִיעֲשֶׂה	מִלָּא יוֹד	לא כֵּן אֵלֵא ח"י וּנְמַסֵּר עֲלֵיו זִי"ן
169	כו	יג	עֲלִי־צִדִי	מִקָּף	כֵּן
170	לג	לג	וְהַבְדִּילָהּ	מִלְרַע	כֵּן
171	כז	טז	עֲמַדֵיהֶם	מוֹנָח	לא כֵּן אֵלֵא פֶשְׁטָא

תְּצוּהָ

172	כח	טו	זֶהְבֹּ	תְּלִישָׁא גְדוּלָה	כֵּן וּנְמַסֵּר עֲלֵיו ב' בְּטַעַם
173	יח	יח	וְיִהְיֶה־לָם	פֶּתַח	לא כֵּן אֵלֵא קִמְצָן
174	כ	כ	וְיִשְׁפָּהּ	סְגוּל	לא כֵּן אֵלֵא צְרִי
175	כד	כד	וּנְתַתָּהּ	ה"	כֵּן
176	כה	כה	כְּתוּפֹת	מִלָּא וְיִוּ וּכְן כּוֹלֵם	כֵּן וּנְמַסֵּר עֲלֵיו ב מִלָּא בַחֲתוּרָה
177	לג	לג	רִמְנֵי תְּכַלֵּת	פֶּשְׁטָא וּדְגֵשׁ ק'	כֵּן
178	מ	מ	כְּתוּבָתָהּ	ק"ח יֶחְסֵר	כֵּן
179	מא	מא	וּכְתוּבָתָהּ לִי	מַחְגַּ מ' לְעִיל וּמִקָּף	לא כֵּן אֵלֵא בְּלִי מִקָּף וּמִלְרַע כִּמְ"שׁ

תְּצוּהָ

180	כח	מג	לְוֹ וּלְזִרְעוֹ	כֵּן
-----	----	----	------------------	------

לא כן אלא במקף ומתג בשין		אשר תעשה	א	כט	181
כן	ה"	הכבש האחד	לט		182
כן וחברו דכוות"	חמש נקודות וז"ג	ולסך	מ		183
לא כן אלא פתח	קמץ	ונקדש	מג		184
	[תשא]				
לא כן אלא צרי ומונח		את־אהליאב	ו	לא	185
לא כן אלא שוא לבד	ח"פ	מחלליה	יד		186
לא כן אלא שוא לבד	חפ	ויתפּרְקוּ וכן פּרְקוּ	ג	לב	187
כן דלא כרו"ה	צרי	לצחק	ו		188
כן	ו"	ושתו	"		189
כן	מלעיל	סרו	ח		190
כן	הקו [ה] דבוקה	בקמיהם	כה		191
לא כן אלא שוא לבד	ח"פ	ומשרתו	יא	לג	192
כן דלא כרו"ה	צרי	ארחם	יט		193
כן	פתח	יראני	כ		194
	פקודי				
לא כן אלא ח"ן	ש"ג	גַּן	לט (כט)[ל]		195
כן	גרשיים	ונתתה	ה	מ	196
כן	ח"ן	עַרְךָ	כג		197
כן		פּתח משכן	כט		198
	ויקרא				
ל"כ אלא בז"ק	רביע	ועשה לפר	ד (ו)[כ]		199
כן	צרי ה"	ימצה	ט	ה	200
כן	סגול	בתשומת	כא		201
כן	רפה	לאשמה בה	כו		202
	צו				
כן		והקטיר המזבח	ח	ו	203
כן	ח"פ	יאכלנה	יא		204
ל"כ אלא גרשיים	פזר	כל זכר	"		205
כן	קמץ	וחרבה	י	ז	206

207	ל	תביאינה	מלא דמלא	כן
			שמיני	
208	י	ד קָרְבוֹ	תרין טעמים	כן
209	ה	בְּכַתְּנֹתָם	ח"ק,, וחסר ואו	כן
			תזריע	
210	יג	לג	קמץ	כן
211	טו	(י) [ט]	קמץ	כן
			המצרע	
212		כה	סגול	כן
213		לב	רפה	כן
			אחרי	
214	[טז]	כט	קמץ	כן
215	יז	ג	תנינא קמץ	ל"כ אלא שניהם פתוחים
			אחרי	
216	יז	יא	גרשיים	כן
217	יח	כב	ו"	כן
218		כג	שורק	כן
			קדשים	
219	כ	יז	לא כן אלא במקף ומתג בה"א	והיא תראָה
220		"	שורק	כן
221	כב	יג	קדמא ואזלא	כן
			אמר	
222	כד	טז	מקף	כן
223		כב	פתוח	כן
224	כה	(כה) [כט]	מלא ויו ופתח	כן
225		[לג]	בלי מתג	
226		ל	פתח מ"י וח"ו	כן
227		לד	ח"פ	כן
228		לה	(רג"ק?) [מונח ו"ק]	כן
229		נא	בלי ואו	כן

בחקתי					
230	כו	יג	קִמְמִיּוֹחַ	ח"פ	כן
231		טז	מַכְלוֹת	מלא ויו	כן
232		"	וּמְדִיבֹת	מלא יוד וחסר ואו	כן
233		לט	בִּארְצוֹת	מלא ויו	ל"כ אלא חסר ואו
234		["]	אִיבִיכֶם		כן
235	כו	כח	כֹּל־חֶרֶם		כן
236		"	יֶחֱרֵם	חסר יוד	כן
במדבר					
237	א	יב	אֲחִיעֶזֶר	שניהם	כן
238		["]	עֲמִישַׁדִּי דוּמִיָּהֶן	חדא מלה	כ"כ
239		(טו)[טז]	קִרְיָאִי	כתיב	כן
240		יז	בִּשְׁמוֹת	מלא ויו	ל"א (א) [ל"ב] אלא חסר ואו
241		(") [יח]	וַיִּתְּלָדוּ	פתח ורפה	כן ומתג ביד תנינא
242	ב	לא	לְאַחֲרוֹנָה	קמץ	כן
243	ג	כו	הָעֲמֵרְמִי	קמץ	ל"כ אלא פתח
244		"	הָעֲזוּיָאִי	ק" לבד	כן
245		"	הַקְּהָתִי		ל"כ אלא הקוף בק"ח
246		מב	אֶת־כָּל־בְּכֹר		כן
247	ד	ז	הַמִּנְקִיֹּת	חסר ואו	כן
248		"	הַקְּעֹרֹת		ל"כ אלא בק"ח
249		יד	וּפְרָשׁוּ עֲלָיו	רביע	כן
נשא					
250	ה	(א)[ב]	לְנַפֶּשׁ	ק"	כן
251		ז	לְאִשְׁרֵי אִשָּׁם לָוִי		ל"כ אלא לאשר אשם לו
252		יג	וּנְעֻלָּם	פתח	כן
253		טו	קִנְאָתָהּ הִוא	שורק	כן ונמטר עליו ד' סביר היא
254		יח	קִנְאָתָהּ הִוא	חירק	כן
255	י	לה	צוֹרֵת הַנּוֹנִיָּן הַפּוֹכֵיץ עֲמִידָתָן		[
עמידתן					
(כתמונת) [תמונתן] וגודלן					
ונון של בנסע ושל מתאננים					
א (הפ") [לפ"] וא אחריה כשאר אותיות הספר, כהלכתן —:					

בהעלתך

לא כן אלא	ח"פ	כמחאננים	א	256	יא
בשוא לבד					
על ואו ואין בו	מלעיל	שטו	ח	257	
הכרע' כמ"ש					
כן	חסר א"	מצתי	יא	258	
ל"כ אלא בקדמא ואולא	רביע	ואל-העם תאמר	יח	259	
כן	חסר יו"ד	ענו	ג	260	יב
כן	בואו	ואחר	יד	261	
ל"כ אלא במקף		עד האסף	טו	262	
	שלה				
ל"כ אלא צרי ומקף	סגול	היש-בה	כ	263	יג
ל"כ אלא במקף		אשר עלו	לא	264	
כן	מלרע	תרו	לב	265	
כן	מלא ואו	הלוא	ג	266	יד
כן		או אשר-בתוךכם	יד	267	טו
כן	קמץ	באבנים	לה	268	
כן כולם	חסר יוד תנין	ציצת	לח	269	
ל"כ אלא במקף		ולא תתורו	לט	270	
אין מתג בהא		המעט	[טו ט; יג]	271	
וגם בשני					
	קרח				
כן	ח"פ	הביאתנו	יד	272	טז
כן	שני טעמים	ויצא, ויצין	כג	273	יז
כן ובשוא לבד	מלא ויו	וישרתוך	ב	274	יח
ואין מתג בואו					
כן	גרשיים	לכם	ו	275	
כן	חירק ק"	מלח עולם הוא	יט	276	
	חקת				
כן	מלא ויו	הנפשות	יח	277	יט
כן	פתח	בעצם	"	278	
כן	מלרע	רבנו	יג	279	כ
כן	מלא דמלא	ושמאול	יז	280	
ל"כ אלא רפה	דגש	לספב	ד	281	
כן	תריין מלין	את-נהב	יד	282	

	מסעי				
307	לג	וַיָּעוּ	כולם רפויין	כן	
308	יד	רְפִידִם	חסר יוד תנין	כן	
309	[טז]	קִבְרַת	חסר ואו	כן	
310	[לה]	עֲצִין	ח"ו	כן	
311	[מט]	הִישַׁמַּת	חד"ח	כן	
312	לד	פְּדֵהֲאֵל	פתח	כן	
313	לו	וּנְוֹסָף	זקף גדול	כן	
314	ט	לִמְטָה	צרי	לכ אלא סגול	
			דברים		
315	א	וַאֲשִׁימֶם	מ"י	כן עיין רש"י	
316	כה	וַיִּזְרְדוּ	מלא ואו וח"י	כן	
317	כח	אֲנָה	מלרע	כן ונמסר עליו	
			ב' מלרע		
318	לח	יָבֵא	מלעיל	כן	
319	מב	וְלֹא תִלְחַמּוּ	לכ אלא ולא תלחמו		
320	ב	תַּחְגְּרוּ	מלעיל	ל"כ, מלרע	
321	י	וְרָב וְרָם	כן		
322	"	כַּעֲנֻקִים	פתח	לכ אלא כ"	
			קמץ וכן כולם		
323	ג	שָׂרִיץ	כן		
324	יב	אֲשֶׁר עַל אֲרֶנָּן	ח"ו	כן	
			ואתחנן		
325	[כג] (כד)	וַאֲתַחֲנֶן	פתח	כן	
326	ד	בִּבְעַל	בבי"ח	כן	
327	ה	לַעֲשׂוֹת פֶּן	כן		
328	ט	יִסְרוּ	מלא ואו	כן ונמסר עליו	
			ב" מלא		
329	יח	כָּאֲדָמָה	כן		
330	כה	וְעִשִׂיתָ פֶּסֶל	מלעיל	כן	
331	"	פְּעִינֵי ה'" אֲלֶיךָ	ל"כ בעיני ה' אלדיך		
332	ד	אֹ הַנִּשְׁמָע	כן		
333	לג	הַשְּׁמָע	כן		
334	לד	לְבוֹא	מלא ויו	כן	
335	["]	כָּל	תג	כן	
336	מ	אֲשֶׁר אֲנִי מַצֹּרֶךְ	כן		

337	(מט)[מח]	שיאן		כן	
338	ה ג	אלה פה	ד"ק	ל"כ אלא פה רפה	
339	ה ג	אלה פה	ד"ק	ל"כ אלא פה רפה	
339	(כג)[כב]	שמע	מלרע	כן	
340	(כד)[כג]	ושמע	ח"פ	כן	
341	ו יז	ועדתיו	חסר ואו	כן	
342	ז ה	כי אם-כה"		ל"כ אלא	
				כ"אם-פה מקף	
343	["]	ואשיריהם	ח"ת	כן	
			עקב		
344	יט	הוצאך	חסר יוד	כן	
345	ח ב	הוליכך	ח"פ	כן	
346	ט ג	הוא-העובר		כן	
347	ז	יצאת		כן	
348	כה	את-ארבעים		ל"כ אלא את	
				צרי ומונח	
349	י יב	ללכת	בלא ואו בראשה	כן	
350	ד יא	ברדפם אחריכם		כן	
351	כב	ולדבקה-בו		כן	
			ראה		
352	כד	כף-רגלכם		כן	
353	א יב	תשמרון		כן ונמסר ה'	
354	יא	תדרו	דגש	כן	
355	(זט)[טו]	יאכלנו	ח"פ	כן	
356	א יד	תתגדדו	ח"ו(ומ"פ)(וח"פ)	כן	
357	[ה]	איל וצבי		אין בו מתג בריו	
358	כא	לא-תאכלו כל	מוקף	ל"כ אלא לא	
				ג"כ במונח	
359	טו ב	משה		כן	
360	טו טו	בכל-תבו' ובכל		ל"כ אלא בכל	
				תבו' ובכל	
			[שופטים]		
361	ז ה	הדבר הרע	ק"	כן	
362	ו יט	לא-שנא הוא		ל"כ אלא לא שנא	
363	י	דם נקי	קמץ	כן	

364	יד	תנחל	פתח	כן
365	יט	זמם	פתח	כן
366	כ	עשה	חסר ויו	כן
367	כא	בְּאֲדָמָה	קמץ	כן
368	ב	וּמְדָדוּ	ח"פ	כן
חצא				
369	כא	כג	קללת	כן
370	כב	ג	וְכֵן תַּעֲשֶׂה	ל"כ אלא מונח ורביע תליתיאי קדוא"ז
371	כא	כא	פֶּתַח בֵּית־אֲבִיָּה	כן
372	כג	ב	דָּפָה	ל"כ אלא בא" ונמסר ג"
373	יא	יא	מִקְרָה	כן
374	כו	כו	כִּי תִבֵּא בַקֶּמֶת	כן בלא ו' וכי,,
375	כד	כ	לֹא תִפָּאֵר	כן פ"
376	כה	ב	וְהָיָה אִם בָּן	כן
377		ד[ה]	וּלְקַתָּה לּוּ	כן
378	ז	ז	הַשְּׁעָרָה	כן,, וצורת הע" כמשפטה בלי שנוי גם צורת העי"ן
379	יט	יט	זָכַר	כן ח"ן
חבוא				
380	כו	ח	וּבִמְרָא	כן חסר ואו
381	כו	ח	בָּאֵר	כן
382	כח	יג	לְמִטָּה	כן
383		נח	הַנִּכְבָּד	כן קמץ
נצבים				
384	כט	כג	מֶה־חָרִי	כן בלא ו' ומה
וילך				
385	לא	כא	נִשְׁכָּעִי	ל"כ אלא פתח קמץ
386		כו	לָקַח אֶת	כן
האזינו				
387	לב	ו	הַ לָּהּ	כן
388		ז	וַיִּגְדֹּךְ	כן צרי ומלעיל
389		י	יִסְבְּבֶנָהּ	כן חפ וכן כולם
390		טו	וַיִּבְעֹט	כן

תמו הגהות ספר התורה, בשם ה" נאזר בגבורה

ההפטרות

391	בראשית	ישעיה	מב יח	והעוררים	פתח	כן
392	נח		נד ד	כִּי לֹא	מונח	כן
393	לך לך		מ לא	וקְנִי	היוד בצרי	כן ונמס"ע לית
394			מא ב	פֶּעַפֵּר	צרי	ל"כ אלא סגול פּ וכדינו
395			ז	הוֹלֵם	סגול	כן
396			י	תִּשְׁתַּעַ	"ק	כן
397			טו	לְמוֹרֵג	"ק	ל"כ אלא בפתח
398	תולדת	מלאכי	א ט	וּיְחַנְנוּ	צרי	כן
399			יד	מְשַׁחַח	"ק	כן
400	וישלח	עובדיה	א ה	אִם־גִּנְבִּים	פשטא	לא כן אלא בשופר הפוך
401			"	(ו)בְּאֹרֶךְ	במקף	
402			כ	בְּסִפְרֵד	פתח	כן
403	ויצא	בשובה הושע	יד ט	לְעֻצְבִּים	"ק	כן
404	שבת ר"ח	ישעיה	סו ג	עֹרֵף מְבַרֵךְ	תרי טעמי	כן
405	מחר חדש	שמואל א'	כ לו	הַחֲצִי	מלרע וכן כולם	לא כן אלא כל חצי מלעיל ואין מתג (א) [ב]ה"א
406	שבת חנוכה	זכריה	ג י	אִישׁ לְרַעְוָהוּ	לא אל"	כן
407	שמות	ישעיה	כח ו	לְיוֹשֵׁב	שוא	לא כן אלא פתח ל
408	וארא	יחזקאל	כט ב	פְּלֵה	"ק	כן
409			י	סֹנְהָה	צרי	כן

כן ונמס"ע לית	ק"	למבטח	טז			410
כן	חסר ו'	העבדה	יח			411
כן		וככרמל בנמ	מו יח	ירמיה	בא	412
כן	(חור"ק) (חיי"ק)	(שכוריה) [שכריה]	כא			413
		מושעך	כז			414
כן ונמס"ע ה'	מ"ו	יעקוב	"			415
לא כן אלא הכף בלי מתג		פְּרָתוֹ יַעֲרָה	כג			416
והוא (לוי?) כמו קרבה						
אל נפשי גאלה ונמס"ע						
התיו רפה והיא ת"ק						
לכ אלא סגול בשניהם	צרי	קדשה	ד ט, י	שופטים	בשלח	417
ל"כ אלא כולם בש"ן	ח"נ כולם	וחָבֵר	יא			418
כן ונמס"ע ב' לתאווה יבקש	ק"	נפְּדָד	"			419
ל"כ אלא היוד צרי ומתג	סגול	הִישׁ	כ			420
ל"כ אלא ויעף פתח	תרזיהון קמוצים	נָדָם, נִצֵּף	כא			421
העין והוא מגורת עוף						
משא"כ דישעי' (ז) [ח]						
ל"כ אלא התיו בלי מתג	ק"	בְּתַעֲנֵן	ה יט			422
והעין שוא לבד והגון בפתח						
כן		כרע נִפְלָ	כז			423
ל"כ אלא הטעם בג לבד	ב טעמים	נָעַע	ו ז	ישעיה	יתרו	424
ל"כ אלא נִשְׁבַּק', ונמסר	ר שוא	וְשָׁב וְרָפָא	י			425

עליו ג קמין ועיין מס"ג								
יחזקאל לג ובכאן שגה רו"ה								
מאד								
ל"כ אלא בש"ן	חמש נקודות	פְּלָא	ט	ה				426
כן	מם סתומה והב' בצרי	לסרבה	ו					427
ל"כ אלא ת"י דהוא חד	מ"י	וישיבו	לד	יא	ירמיה	משפטים		428
מז' ח"י								
כן אלא שאין פשטא בה'	מ"י	והלחיק	מג	יז	יחזקאל	תצוה		429
והחית במתג ומוקף								
ל"כ אלא על ארבע		ונתתה אַל ארבע	כ					430
וכמער באי וכן הכריע המג"י								
כן		מַהֲבֵהָמָה	ה	ה	מלכים א'	כי תשא		431
	מתג בואו	ויחלקו	ו					432
	ק"ח	למשחך	טו	א	שמואל א'	זכור		433
כן וסימן כֹּה חברכו		בכֶם לעיניהם	לכ	ג	יחזקאל	פרה		434
כן		כן (תהינם) (תהיינה)	לח			(החדש)		435
כן	טפחא	לכפר	מה	יז		[החדש]		436
כן		בראשון	כא					437
כן קרי וכתוב		לה ילד	כג	ו	שמואל ב'	(ויקרא)		438
						[שמיני]		
	תרווייהו בלמ"ד	לעבדי לדוד	ז	ח				439
ל"כ אלא מקף לך		לך בא	ה	ה	מלכים ב'	תזריע		440
כן		מָה אַתָּן (לך) [זֶה]	ד	מג				441

442	ה ו	ועתה כבוא	כן	
443	יא	ואסף המצרע	ח"ו	
444	יב	הלא ארחץ	כן	
445	יג	הלוא תעשה	כן	מלא ר'
446	ז ו	קול רכב קול סוס	כן	
447	יא	ויגידו	כן	
448	"	בית	כן	
449	טז	יהי	כן	ל"כאלא קדואז ויהי סאה ^ט סלת
450	יז	נשען	כן	
451	יח	וסאָה	כן	ל"כאלא שוא לבד
452	כב ד	עד שנותיך	כן	
453	"	חרפה לגוים	כן	
454	י	גלה בך	כן	
455	יב	ותבצעי רעיך	כן	
456	מד יז	בבואם אל שערי	כן	
457	"	בשרתם	כן	
458	יט	משרתם	כן	ח"י
459	לב ח	לדי	כן	ח'ו
460	"	כדבר	כן	
461	"	בענתות	כן	
462	ט	ואשקלה	כן	לא כן אלא ק חפ ח"ק

463	יא	את־החתום	כֵּן		
464	יד	ואֶת־ספר	כֵּן		
465	טו	כִּי־כֹה	כֵּן		
466	יט	אשר־עיניך	כֵּן		
467	יז ז	מִבְּטָחוֹ	כֵּן	פּתַח	
468	ב א	אשר־יאמֶר	לא כֵּן אלא מוקף		
469	ו	אֲרָחֶם	לא כֵּן אלא בצרי		
470	יא	לִכְן־אֲשׁוּב	ל"כ אלא בז"ק		
471	ח	גְּדֵרָה	כֵּן		
472	יד	והשמתי	כֵּן אכל ברביע		
473	"	ג' גפנה		דגש	
474	יח	תִּקְרָאֵי־לִי	ל"כ אלא במקף		
475	יג ח	היולד	כֵּן	ל' דגושה	
476	ג ח	אתָּה ורעִיךְ	לכ אלא בקדמא		
477	י	אִישׁ לרעהו	כֵּן בל'		
478	יב ו"ח	אבותיכם	קדמא ובתרא ח"ו ומ"י	מ"י תק"ס מלאים	
			ב' מציעא מ"ו ומ"ז		
479	ה יד	ועשיתי	לכ אלא בגריש		
480	ו ב	והאתנים	כֵּן	חי"ק	
481	ג	עֲנֵה־בִּי	ל"כ אלא ענה ב"י		
482	ח	וְיָמָּה ה' דורש	כֵּן		
483	א כ	תִּמְאֲנוּ	כֵּן		
484	כה	סִיגִיךְ	כֵּן		

485	ואתחנן	מ ד	גיא	כן
486		ז, ח	נָבֵל	כן
487		ז	אֶכֶן חֲצִיר	לכ אלא אכן חציר
488	ראה	נד יב	כְּדָכֹד	כן
489		נה ג	חֲסָדִי	ל"כ אלא חסדי
490	שפטים	נא יח	אֵין מְנַהֵל	ל"כ אלא במקף
491		כג	מוֹגִיךְ	כן
492	תבוא	ס ה	תִּרְאִי	כן
493		"	וּרְחַב	כן
494		ז, י	יִשְׂרָתוֹנֵךְ	שוא לבד ושניהם מ"ו
495	נצבים	סב ט	מֵאֲסִפִּיו	ל"כ אלא בפתח
496		סג ד	וּשְׁנַת גְּאוּלִי	כן
497		ז	חֲסָדִי	כן
498	וילך	יד י	וַיִּבֶן	כן
499	הושע	"	וּצְדָקִים	כן
500		ז	יִלְכוּ יִנְקוּתָיו	כן חו"ק
501	ישעיה	נה יג	הַסְרַפֵּד	כן
502		"	הַדָּס	כן
503	האזינו	כב ג	תִּשְׁעֲנִי	כן ח"י
504		לג	מַעֲחִי	כן
505		לד	יַעֲמְדֵנִי	כן ח"י
506		מא	אֶצְמִיתֵם	כן

נשלם ההפטרות, בעזר פודה מצרות

קן	פשטא אחד מלרע	המלך	א	א	507
קן	מ"ו	שלוש	[ג]	(ב)	508
קן	תרווייהק ח"ו	ידעי	יג		509
קן	מ"ו	תבוא	יט		510
קן		פחגם	כ		511
קן	כולם מלדמ"ל	בתלות	ב	ב	512
לא כן אלא תמרקיהן חסר ו'	מ"ו ומ"י	תמרוקיהן	ג		513
קן	מ"ו וח"י	מנוחה	ט		514
קן	מו	יושב	כא		515
קן	ח"ו וכן כולם	לשלח	["]		516
קן	קמוצין	נכתב ונחתם	יב	ג	517
קן	מ"ו	ונשלוח	יג		518
קן	ח"ק	עתדים	יד		519
	ת"ג ומ"ו וכן אשקול	לשקול	ז	ד	520
קן	דלעיל מ"ו				
	ח"ו כולם	ידעים	יא		521
קן	רפה	כראות	ב	ה	522
קן כולם	ח"ק	כל מרדכי	[ה]	[ב]	523
קן	מלא	במלך אחשורוש	ב	ו	524
ל"כ אלא והלבישו מ"י	ח"י	והלבישו	ט		525

526	["]	והרכיבהו	מ"י וח"ו	כן
527	י	היושב	מ"ו	כן
528	ז	ד בנזק	שש נ"ק	ל"כ אלא בנזק ח"ן
529	ו	נבצת	ק"	ל"כ אלא נבצת פתוח
530	ח	לכבוש	מ"ו חדש	כן
531	[ח]	יא להשמיד ולהרג ולאבד		כן „בואו
532	ח	ו באבדן		ל"כ אלא באבדן
533	ט	טז ונוח	מ"ו	כן
534	[ב]	ב ואיש לא עמד לפניהם	בלמד	כן
535	יט	יט ומשלח מנות	ח"ו	כן שניהם
536	(יט) [כא]	לקים עליהם	ביחד אחד	כן
537	כב	לאבינים	ח'ו	כן
538	כד	והפל פור	חסר יוד	כן
539	לא	לקים		כן
540	י	א אחרש	חד"ח	כן
541	ג	ג לרב אחיו	ח"ו	כן
542		כל וינתן ונתן	צרי ומלעיל לבד זג	
543	ח	ה אשר כתב לאבד את היהודים	תנתן ליסגול	כן כולם
			ולא את כל	כן

תמה המגילה, בשם נורא עלילה